9. november 2026
Sagsnummer: 26/17939
Sagsbehandler:
Kasper Szöke Skovgaard

Udkast til principper for driften af grønne arealer i Syddjurs Kommune

Principperne fastlægger den overordnede ramme for planlægning af driften af kommunens grønne arealer.

Kommunale grønne arealer omfatter parker, grønne friarealer, rabatter, grønne vejarealer, arealer ved kommunale bygninger og andre kommunalt drevne arealer med vegetation eller rekreativ funktion.

Arealerne har forskellige funktioner og skal derfor ikke drives ens. Driften skal tilpasses det enkelte areals naturforhold, primære funktion, anvendelse og placering.

Parker er grønne arealer med særlige rekreative og bymæssige funktioner. I parker skal driften derfor også understøtte ophold, fællesskab, bevægelse, leg, tilgængelighed og et attraktivt parkmiljø.

Ekstensiv og naturnær drift som udgangspunkt

- Grønne arealer drives som udgangspunkt ekstensivt og naturnært.
- Driften skal så vidt muligt understøtte biologisk mangfoldighed i overensstemmelse med kommunens biodiversitetsstrategi.
- Slåning og øvrige plejeindsatser tilpasses lokale naturforhold samt planters og dyrs livscyklusser.
- Eksisterende naturværdier, jordbundsforhold, plantesammensætning og muligheder for at skabe levesteder indgår i valg af pleje.
- Dødt ved og naturlig vegetation kan bevares, hvor det er foreneligt med områdets funktion, sikkerhed og tilgængelighed.
- Invasive og andre problematiske arter bekæmpes på baggrund af en konkret faglig vurdering og med metoder, der er egnede til arealet og arten.
- Beskyttet natur og beskyttede arter skal håndteres i overensstemmelse med gældende regler, herunder reglerne om § 3-natur og bilag IV-arter.

Driften tilpasses arealets funktion

- Driften tager udgangspunkt i det enkelte areals primære funktion og værdi for borgere, natur og lokalsamfund.

- Et højere driftsniveau kan anvendes, når det er nødvendigt af hensyn til færdsel, ophold, leg, aktiviteter, tilgængelighed, trafiksikkerhed, klimatilpasning eller byrumskvalitet.
- Driften kan differentieres inden for samme område, så forskellige funktioner og hensyn varetages i forskellige delområder.
- Kortklippede arealer og tydeligt plejede kanter kan anvendes til at understøtte adgang, anvendelse og oplevelsen af en planlagt drift.
- Arealets funktion skal løbende kunne aflæses i den konkrete pleje.

Parker som rekreative mødesteder

- Parker skal være attraktive rammer for ophold, fællesskab, bevægelse, leg og aktiviteter.
- Parkernes rekreative funktion og borgernes faktiske anvendelse indgår i fastlæggelsen af plejeniveauet.
- Legepladser, stier, aktivitetsarealer, opholdsarealer og andre centrale brugsområder vedligeholdes, så de er sikre og anvendelige.
- Naturhensyn skal indarbejdes, hvor de er forenelige med parkens primære funktioner.
- Der kan fastlægges særlige politiske prioriteringer for den enkelte park.

Sikkerhed, tilgængelighed og tekniske funktioner

- Sikkerhed, tilgængelighed og forsvarlig vedligeholdelse er grundlæggende hensyn i driften.
- Stier, opholdsarealer, legepladser, inventar og øvrige offentligt tilgængelige faciliteter vedligeholdes i overensstemmelse med deres funktion.
- Vegetation plejes, så nødvendige oversigtsforhold, adgangsveje og flugt- og færdselsarealer opretholdes.
- Afvanding, regnvandshåndtering, dræn og andre tekniske funktioner skal kunne fungere efter deres formål.
- Tilgængeligheden tilpasses arealets karakter og primære anvendelse.

Lokale forhold og engagement

- Landskab, kulturhistorie, bymæssig sammenhæng og lokale behov indgår i planlægningen af driften.
- Kommunen kan inddrage borgere og brugere ved væsentlige ændringer af et områdes funktion eller drift.
- Kommunen kan indgå samarbejde med frivillige og lokale fællesskaber om brug og pleje af udvalgte arealer.
- Samarbejde med frivillige skal bygge på tydelige aftaler om opgaver, ansvar, sikkerhed og opfølgning.
- Det kommunale ansvar for arealer, anlæg og myndighedsforpligtelser kan ikke overdrages til frivillige alene.

Sammenhæng med øvrige rammer

- Driften gennemføres inden for gældende lokalplaner, fredninger, servitutter og øvrige bindende bestemmelser.
- Pleje og forvaltning af træer sker med udgangspunkt i kommunens træpolitik.
- Driften planlægges inden for de politisk vedtagne økonomiske rammer.
- Væsentlige ændringer, der kræver anlægsinvesteringer eller øgede driftsmidler, forelægges særskilt til politisk behandling.

Principperne danner grundlag for den fremtidige planlægning og prioritering af driften af kommunens grønne arealer. Den konkrete tilrettelæggelse af driften fastlægges administrativt indenfor principper under hensyntagen til de afsatte økonomiske rammer.

Fokusområder for drift af kommunens parker
Kommunens parker rummer forskellige kvaliteter og funktioner og anvendes på mange forskellige måder af borgere og besøgende. For at sikre en målrettet og balanceret udvikling og drift fastlægges der for hver park en række fokusområder, som afspejler parkens særlige karakter, placering og anvendelse.

Fokusområderne danner grundlag for prioritering af drift, vedligeholdelse og udvikling og skal bidrage til at understøtte både rekreative værdier, natur- og biodiversitetshensyn, fællesskab, klimatilpasning samt attraktive opholds- og aktivitetsmuligheder. Prioriteringerne skal samtidig sikre, at kommunens ressourcer anvendes, hvor de skaber størst værdi i de enkelte parker og for de borgere, der benytter dem.

Beskrivelse af fokusområder

Rekreation
Områder, der understøtter ophold, ro, naturoplevelser og uformel brug. Fokus er på at skabe attraktive rammer for afslapning, gåture og ophold for borgere og besøgende.

Biodiversitet. Områder, hvor drift og udvikling tilrettelægges med henblik på at styrke plante- og dyrelivet. Der arbejdes blandt andet med varieret vegetation, levesteder for insekter og dyr samt en drift, der fremmer naturindholdet.

Klimatilpasning
Områder, hvor parkens funktion som en del af kommunens klimatilpasningsindsats prioriteres. Fokus er blandt andet på håndtering af regnvand, sikring af afvandingsforhold og løsninger, der kan reducere konsekvenserne af ekstreme vejrhændelser.

Bevægelse og leg
Områder, der understøtter fysisk aktivitet, motion og leg for forskellige aldersgrupper. Fokus er på faciliteter, arealer og stiforbindelser, der inviterer til aktiv brug af parken.

Tilgængelighed
Områder, der sikrer, at parken kan bruges af flest mulige uanset alder og funktionsniveau. Fokus er på adgangsforhold, stier, opholdsarealer og orienteringsmuligheder.

Fællesskab
Områder, der understøtter sociale aktiviteter, møder og fælles oplevelser. Fokus er på at skabe rammer for samvær, lokale arrangementer og aktiviteter, der styrker den sociale sammenhængskraft.

Æstetik og byrum
Områder, hvor de visuelle og rumlige kvaliteter vægtes højt. Fokus er på parkens fremtoning, oplevelsesværdi og samspil med de omkringliggende byrum, så der skabes attraktive og indbydende omgivelser.

Drift og vedligeholdelse
Områder, hvor der lægges særlig vægt på en stabil, sikker og veldrevet park. Fokus er på plejeniveau, renholdelse, vedligeholdelse af inventar og anlæg samt en hensigtsmæssig anvendelse af ressourcer.

Natur og landskab
Områder, hvor de landskabelige kvaliteter og naturprægede oplevelser prioriteres. Fokus er på at bevare og understøtte terrænformer, beplantning, udsigter og sammenhængen med de omkringliggende naturområder.

Ophold
Områder, der indrettes med henblik på, at borgere kan mødes, slappe af og opholde sig i kortere eller længere tid. Fokus er på komfort, tryghed og attraktive opholdssteder i parken.

Fokusområder i kommunens parker

Rønde Bypark
Fokusområder: Rekreation, biodiversitet, klimatilpasning, bevægelse og leg samt tilgængelighed.
Driften skal styrke biodiversiteten og understøtte rekreation, bevægelse og leg. Der lægges særlig vægt på adgang til søen og forholdene relateret til klimatilpasning herunder vedligeholdelse af dræn.

Egil Fischers Park
Fokusområder: Fællesskab, æstetik og byrum samt drift og vedligeholdelse.

Der anvendes differentieret drift af parkens delområder, hvor naturhensyn, æstetik og rekreativ anvendelse balanceres. Bekæmpelse af invasive arter, herunder rynket rose, prioriteres.

Ebeltoft Sygehuspark
Fokusområder: Fællesskab, æstetik og byrum samt biodiversitet.
Parken udvikles som et attraktivt opholds- og mødested med fokus på både byrumskvaliteter og naturindhold.

Tinghusparken i Hornslet
Fokusområder: Rekreation, natur og landskab samt drift og vedligeholdelse.
Driften skal understøtte natur- og landskabsoplevelser, sammenhængen med Alpedalen og gode opholdsmuligheder. Der anvendes moderat intensiv pleje med vægt på borgernes brug af parken.

Mørke Bypark
Fokusområder: Ophold, bevægelse og leg samt fællesskab.
Parken prioriteres som aktivitets- og mødepark med særlig vægt på legeplads, ophold og større samlinger og aktiviteter. Rekreativ anvendelse prioriteres frem for biodiversitet, hvor hensynene ikke kan forenes.